

Trakeostomi - andningsträning

Sammanfattning

Detta dokument är en riktlinje för när och hur man ska utföra andningsträning vid trakeostomi, där syftet är att förbättra patientens ventilation.

Förutsättningar

Syfte

- Förbättra ventilationen
- Normalisera andningsfrekvens och minska dyspné
- Underlätta sekretmobilisering. Kombineras gärna med huffing/hosta
- Motverka eller minska atelektaser
- Motverka bronkkonstriktion

Indikationer

- Sängliggande patienter
- Patienter i behov av sekretmobilisering
- Patienter med lungfunktionsnedsättning, obstruktiv eller restriktiv
- Patienter med funktionsnedsättning, ortopedisk eller neurologisk

- Respiratorbehandlande patienter
- Patienter som genomgått bukkirurgi
- Patienter som genomgått thoraxkirurgi
- Patienter med pneumoni

Genomförande

Tillvägagångssätt, PEP på trach

- Kuffa patientens trach (detta görs av avdelningspersonal eller fysioterapeut med adekvat utbildning). **Patienten får INTE ha talventil samtidigt som trachen är kuffad, endast ”näsa”.**
- Motståndet/nippeln ska kopplas till ”out” på Y-stycket och ger då motstånd på utandningen.
- Koppla samman den genomskinliga delen på Y-stycket och trakeostomiadaptorn. Fäst trakeostomiadaptorn på trachen.
- Uppmana patienten att andas in långsamt, något djupare än ett normalt andetag.
- Utandningen skall vara långsam, lätt aktiv men ej arbetsam.
- Rekommendera 10 x 3 andetag varje till varannan vaken timme eller antal efter förmåga.

Om patienten använder talventil går det även bra att andningsträna med PEP-pip eller PEP-mask.

Dokumentinformation

För innehållet svarar

Jenny Ulveström, fysioterapeut, Arbets- och
fysioterapimottagning, SÄS

Fastställt av

Malin Camper, verksamhetschef, Neuro- och rehabiliteringsklinik,
SÄS

Nyckelord

Fysioterapi, fysioterapeut, sjukgymnastik, sjukgymnast,
tracheostomi, trach, track, andningsträning, andning, träning,
PEP, PEP-pip, PEP-mask

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Jenny Ulveström, (jenhe2), Fysioterapeut

Granskad av: Jenny Ulveström, (jenhe2), Fysioterapeut

Godkänd av: Malin Camper, (malgu5), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9630-14576379-176

Version: 5.0

Giltig från: 2026-01-26

Giltig till: 2028-01-26